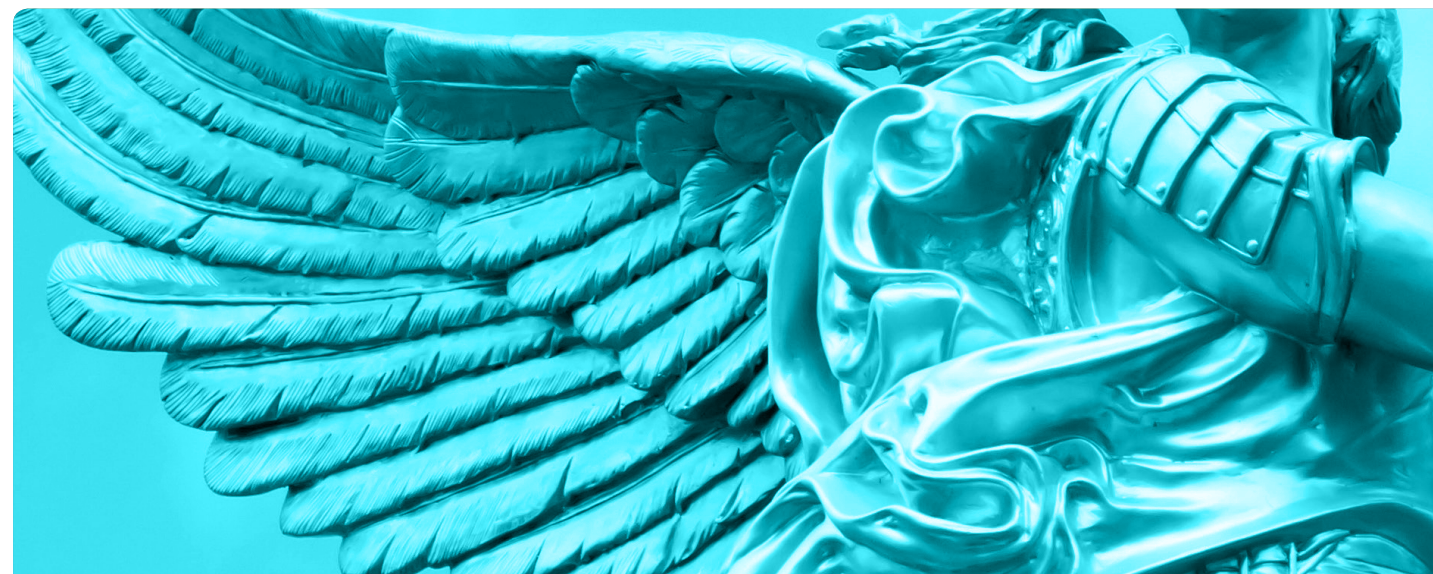

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Tilmelding	via www.teologi.dk/teolkursus
Tilmeldingsfrist	mandag d. 8. januar
Overnatning	Kursusdeltagere finder selv overnatning
Forplejning	Menighedsfakultetet tilbyder ikke forplejning, men henviser til nærliggende spisemuligheder (universitets kantine Stakladen, Storcenter Nords cafeteria og pizzeria). Torsdag aften er der dog festaften med spisning på Menighedsfakultetet, tilmelding nødvendig.
Kursusleder	Kurt E. Larsen
Sted	Menighedsfakultetet, Katrinebjergvej 75, 8200 Aarhus N. www.teologi.dk . mf@teologi.dk , Tlf. 8616 6300,

Priser

	Standard	Organisationsansatte og pensionister	Studerende
HELE KURSET			
Kursusgebyr	1475 kr.	975 kr.	0 kr.
Kaffe, rundstykker, kage	150 kr.	150 kr.	150 kr.
Festmiddag onsdag	200 kr.	200 kr.	200 kr.
DELVIS DELTAGELSE			
Kursusgebyr pr. dag	500 kr.	300 kr.	0 kr.
Kursusgebyr fredag	300 kr.	200 kr.	0 kr.
Enkeltlektioner	150 kr.	150 kr.	0 kr.
Kaffe mv. pr dag	50 kr.	50 kr.	50 kr.

TEOLKURSUS 2018

Gudstjeneste med rødder og vinger · Menighedsfakultetets Teolkursus 16.-19. januar 2018

INTRODUKTION

Gudstjenesten

»På Herrens søndag skal I komme sammen og bryde brødet og holde eukaristi«, læser vi i skriftet Didakæ fra omkring år 100. Noget i vores gudstjeneste er lige så gammelt som kirken selv. Samtidigt er der i disse år et vældigt opbrud i gudstjenesteformerne og i forståelsen af gudstjenesten. Derfor sætter årets Teolkursus fokus på gudstjenesten. Vi skal se på dens *rødder* med blandt andet dens historiske baggrund i Ny Testamente og i vores kirkes historie. Samtidigt skal vi også se på dens *vinger*: I hvilket omfang kan gudstjenesten med fordel fornyes, så den lettere flyver ind i moderne menneskers liv og gør en forskel i deres hverdag?

Gennem foredrag, workshops, debatter og ved at være fælles til gudstjenester med lidt forskellige liturgiske former vil vi inspirere til større gudstjenesteglæde.

Velkommen til Teolkursus 2018!

Valgmenighedspræst Daniel Lind,
sognepræst Henrik Højlund og
professor på Menighedsfakultetet Kurt E. Larsen

MEDVIRKENDE

Peter Halldorf. Præst og forfatter, Sverige. Født i 1958 og voksede op i den svenske pinsebevægelse. Undervejs i livet blev han optaget af ørkenfædrene, kirkefædrene og de ortodokse kirker. Blandt de af hans bøger, der er oversat til dansk er: *Drik dybt af Ånden, Det hellige år – en vandring gennem kirkeåret, Det fædrene ophav – historien om 21 kirkefædre, Duften af hellighed.* Leder i dag retræter og økumeniske møder.

Søren Ulrik Thomsen. Forfatter, København. Født i 1956 og toneangivende dansk forfatter, medlem af Det Danske Akademi. Har siden 1981 udgivet en række bøger og digtsamlinger. I 2014 udkom mange af hans værker i en samlet udgivelse kaldet: *Samlede Thomsen.* Midt i sin vægt på en fornyet formbevidsthed har han også markeret sig med klare holdninger til gudstjenesten.

Jesper Bacher. Sognepræst i Tirsted-Vejleby-Hillested-Skørringe Pastorat, Lolland

Sara Dahlmann. Cand. mag. i musikvidenskab og lovsangsleder i Aarhus Valgmenighed

Niels Nymann Eriksen. Sogne- og indvandrerpræst i Apostelkirken, København

Erik Holmgård. Sognepræst i Gl. Haderslev Sogn, Haderslev

Christoffer Højlund. Præst i Fyns Valgmenighed, Odense

Henrik Højlund. Sognepræst i Løsning og Korning

Niels Jørgen Kobbensmed. Sognepræst i Zions Kirke, Esbjerg

Flemming Baatz Kristensen. Sognepræst i Sankt Pauls Kirke, Aarhus

Jens Christian Larsen. Sognepræst i Kingos Kirke, København

Kurt Ettrup Larsen. Professor i kirkehistorie, Menighedsfakultetet

Peter V. Legarth. Professor emeritus i Ny Testamente ved Menighedsfakultetet

Thomas Bjerg Mikkelsen. Fakultetsleder ved Menighedsfakultetet. Medlem af biskoppernes liturgigruppe (autorisation og frihed)

Frede Møller. Pastor emeritus, Ans

Per Damgaard Pedersen. Sognepræst i Kristkirken, Kolding

Andreas Østerlund Nielsen. Ph.d. i teologi, konsulent, Aarhus

PROGRAM

KL	TIRSDAG 16	ONSDAG 17	TORS DAG 18	FREDAG 19
9.00-9.45		Nadvergudstjeneste i Christianskirken med bibelmeditation ved Per Damgaard Pedersen Liturgi: Henrik Højlund Liturgi: »højkirkelig«	Gudstjeneste på MF med bibelmeditation ved Per Damgaard Pedersen Liturgi: Henrik Højlund Liturgi: »Taize«	Gudstjeneste på MF med bibelmeditation ved Per Damgaard Pedersen Liturgi: Henrik Højlund Liturgi: »karismatisk«
9.45 - 10.15	Kaffepause	Kaffepause (10.00-10.30)	Kaffepause	Kaffepause
10.15-12.00	Foredrag: Gudstjenestens rødder i de bibelske skrifter ved Peter V. Legarth	10.30: Foredrag: Den lutherske gudstjeneste og dens rødder ved Kurt E. Larsen	Foredrag: Upplyft era hjärtan – gudstjänsten som himlen på jorden ved Peter Halldorf	Foredrag: Att andas med kyrkans bägge lungor – öst möter väst i liturgin ved Peter Halldorf
12.15-13.30	Frokostpause	Frokostpause	Frokostpause	
13.30-14.30	Aktuelt: Præstens liv med kirkeåret. Et middel mod stress ved Flemming Baatz Kristensen.	Aktuelt: Hvordan tegner det med frihed / autorisation i folkekirken i fremtiden? ved Thomas Bjerg Mikkelsen	Aktuelt: Gudstjenesteliv med plads til andre kulturer ved Niels Nymann Eriksen	
14.30-15.00	Kaffepause	Kaffepause	Kaffepause	
15.00-17.00	Workshops	Workshops	Workshops	
18.00			Festmiddag	
19.30	Den bedste gudstjenesteform i dagens Danmark. Debataften ved Christoffer Højlund, Jesper Bacher og Jens Christian Larsen	Pro Ecclesia – forsvar for gudstjenesten ved Søren Ulrik Thomsen	Festaften, ledet af Thomas Bjerg Mikkelsen	

WORKSHOPS

- 1 Lovsang i gudstjenesten.** Principielle overvejelser og praktiske eksempler på, hvordan også børn kan tænkes med. Ved Sara Dahlmann (ti + on)
- 2 Prästen inför altaret.** Ved Peter Halldorf (to)
- 3 Godly Play.** Inspiration til spaghettigudstjener, forkyndelse for børn, unge med flere! Godly Play (godlyplay.dk) praktiserer Jesu ord om barnets forbilledlighed – til nytte for alle aldersgrupper! Rummer deltagerrespekt og skaber landingspladser for Åndens virke. Velegnet til børn i alderen 3-99 år. Ved Erik Holmgård. (on + to)

- 4 Hele menighedens gudstjeneste.** Hvordan undgår man, at en gudstjeneste bliver en forestilling ved præsten og de andre ansatte med menigheden som en slags tilskuere? Uanset få eller mange i kirke, uanset land eller by: Hvordan ser en gudstjeneste ud, som hele menigheden føler sig delagtig i? Ved Henrik Højlund (ti + to)
- 5 Salmevalget i gudstjenesten.** Kvalificeret salmevalg eller reflektbægeret? ved Niels Jørgen Kobbensmed og Frede Møller (on + to)
- 6 Børn i pluralismen.** Sådan hjælper forældre deres børn til at bidrage med en solid kristen identitet i børnenes sekulært-pluralistiske hverdag. Ved Andreas Østerlund (ti + on)